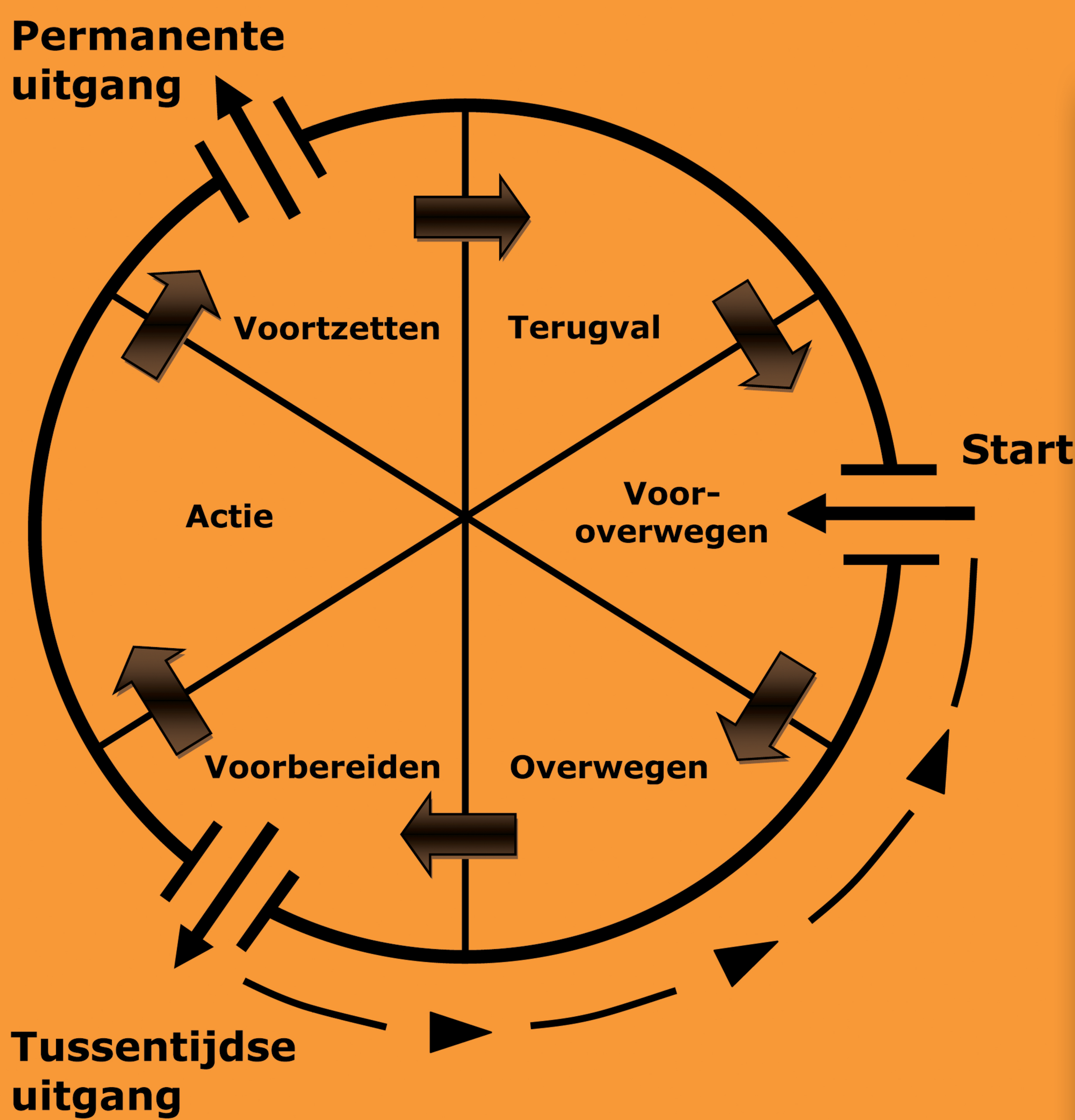

Landelijk Expertise- en Implementatiecentrum Dubbele Diagnose

Geïntegreerd Behandelen & Fasegericht Werken

Fasen van verandering

vooroverwegen

De patiënt heeft geen of sporadisch contact met een hulpverlener, de mogelijkheid om te veranderen wordt niet overwogen, er is geen of weinig bereidheid stil te staan bij de invloed van middelengebruik en/of psychiatrische stoornis op de kwaliteit van zijn/haar leven.

overwegen/voorbereiden

De patiënt heeft regelmatig contact met een hulpverlener, er is een werkrelatie of die ontwikkelt zich, er zijn uitspraken die uitdrukking zijn van de wens te veranderen: het aangaan van behandeling voor de psychiatrische stoornis, het minderen of stoppen van middelengebruik (van gebruik vroeg in deze fase tot aantoonbaar minder gebruik aan het eind van deze fase).

actie

De patiënt heeft een werkrelatie met een hulpverlener, bespreekt zijn psychiatrische en andere klachten en problemen en participeert in behandeling; heeft vroeg in deze fase het middelengebruik verminderd tot stoppen van het middelengebruik later in deze fase.

voortzetten/terugval

De patiënt is in behandeling, kan adequaat omgaan met zijn psychiatrische symptomen en voldoet niet meer aan de criteria voor middelenafhankelijkheid.

Fasen van behandeling

betrokkenheid

Opbouwen van een werkrelatie, bewustwording / probleembesef op gang brengen; directe adviezen zijn contraproductief; actieve belangstelling in wat voor patiënt belangrijk is.

overtuiging

Het geven van informatie en feedback om de balans te doen omslaan in het voordeel van verandering, helpen zoeken van een veranderingsstrategie; aangeven dat ambivalentie met betrekking tot probleemgedrag erbij hoort cq. vanzelfsprekend is.

actieve behandeling

Er worden afspraken gemaakt wie, wanneer, welke activiteit gaat doen. Deze afspraken worden in een actieplan vastgelegd.

terugvalpreventie

Het aanbieden van informatie over zelfcontroletechnieken, bij terugval de mogelijkheid bieden om in elk behandelstadium weer in te stappen; uitglijder wordt gezien als een leermoment.

Acties

- outreachend
- praktische ondersteuning
- crisisinterventie
- ondersteuning sociale netwerk
- stabilisatie psychiatrische symptomen
- juridische bijstand
- familiegesprekken
- 'close monitoring' m.b.t. readiness to change

- individuele en familie psycho-educatie
- motiverende gespreksvoering
- overwegingsgroepen
- sociale vaardigheidstraining
- structurerende activiteiten
- constructieve sociale en recreatieve activiteiten
- psychologische voorbereiding verandering leefstijl
- veilige, 'damp' huisvesting
- medicamenteuze behandeling psychiatrische stoornis met bijkomend effect op zucht
- voor- en nadelenbalans

- probleemoplossende strategieën
- actieve behandelgroepen
- sociale vaardigheidstraining
- zelfhulpgroepen
- vervangende activiteiten (werk, sport)
- individuele cognitieve gedragstherapie
- farmacotherapie gericht op abstinentie
- veilige, 'dry' huisvesting
- psychoeducatie
- stress management en vaardigheidstraining
- leefstijltraining

- uitbreiding werk
- actieve behandelgroepen of terugvalpreventie groepen
- zelfhulpgroepen
- sociale vaardigheidstraining m.b.t. andere gebieden
- familiegroepen
- leefstijltraining
- zelfstandige huisvesting
- een rolmodel voor anderen zijn

Bronnen: Mueser (2003)/GGzE (2006)